

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Cena prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu i na prowincji rocznie mk. 24, półrocznie mk. 13, kwartalnie mk. 7,50, miesięcz. mk. 4,50. Zagranicą kwartalnie mk. 22,50.

Piątek, 13 grudnia 1918 r.

Cena ogłoszeń: Na stronie 1. i 2. w tekście mk. 1,75 f. za wiersz pięć jedno-linowy. Nekrologja i Reklamy 1. i 2. za wiersz pięć. Odstoszenia zwyczaj. 50 f. za wiersz pięć. Drobne po 1 f. za wiersz.

Teatr Polski
Cegielniana 63.
pod dyktando: Fr. Kychłowskiego

Piątek, dnia 13 grudnia 1918 roku
Zazdrość
sztuka w 5 uaktach, Arcybaszowa.

W sobotę, dnia 14 grudnia po 10 o g. 4
(o 11 najpóźniej)
Legion scena 21 9
oraz **Noć listopadowa**

W sobotę, dnia 14 grudnia 1918 r.
Sułkowski
opera w 5 aktach, S. Zeromskiego

Teatr Wielki
Konstantynowska 16

Sezon operowy.
W czwartek, dnia 19 grudnia
HALKA
opera w 4 aktach, St. Moniuszki

W niedzielę, dnia 22 grudnia
FAUST
opera w 5 aktach, Gounoda

Sezon operowy.
W niedzielę, dnia 22 grudnia
FAUST
opera w 5 aktach, Gounoda

Bilet do objazdu w cenie 100 w g. G. 500 m. 1000

Hotel p. t. Manteuffla
ul. J. Petrykowski

Pierwszorządna Polska Restauracja wydaje wykwintne obiady.
Wielki wybór potraw à la carte. Przedwojenne wina pierwszorzędnych domów, po cenach obywatelskich.
Znana biała Sala do dyspozycji na podwieczorki, ucztę, zabawy i wesela.

„Na pohybel Polsce“

Jak wiadomo, w ciągu ostatnich tygodni w obozie socjalistycznym polskim nastąpiła koncentracja zbliżonych ku sobie odłamów. Tak więc przyłączyła się do frakcji P.P.S.—tak zwana opozycja lewicy P.P.S., a ostatnio zaś, w ubiegłą niedzielę, proklamowano uroczyste na zjeździe w Warszawie połączenie się P.P.S. frakcji, Polsk. Partji Socj. Dem. Galicji i Szlązka oraz P.P.S.—zaboru pruskiego. Następuje też połączenie P.P.S. lewicy i Socjaldemokracji Kr. Pol. i Litwy, t. j. organizacji, stojących na gruncie bolszewickim. Skrytykował się również stosunek naszych socjalistów do żydowskiego „socialno-nacjonalistycznego „Bundu“. Frakcja P.P.S.—zwalcza go dzisiaj namiętniej niż dawniej — lewica jednak, filosemicka P.P.S., zajmuje w stosunku do „Bundu“ stanowisko dwuznaczne.

Jak się świeżo okazało, w organizacjach „socialistycznych“ żydowskich zauważyć się daje poważny rozdźwięk na tle obecnej sytuacji. Sfery kierownicze mianowicie, świadome snadź trochę już dzisiaj, jakie niebezpieczeństwo swą demagogją antypaństwową polską sprowadzała na ogół żydowski, zajmują coraz wyraźniejsze stanowisko ugodowe. „Trochę za ostro“ — mówią pp. Medemy, Michalewice i Rosencwajgi — „bardziej łagodnymi krokami dojdziemy do władzy“...

Niższe jednak wojownicze warstwy „socialistów“ żydowskich zdają się nie rozumieć tej polityki swych leaderów i nadal manifestują swoje bolszewickie zamierzenia. Za cenę oczywiście swej przyszłej władzy w Polsce naszej — w razie zaprowadzenia t. zw. „dyktatury“ proletariatu — rezygnują nacjonalisci „bundowscy“ i „poalej sjonistyczni“ ze swych urzyszczeń językowych, autonomicznych i t. p., pewni przecież, iż gdy doszliby do władzy — co chcieliby — to by robili. Ta bolszewicka przewaga sił „Bundu“ grawituje w stronę lewicy P.P.S. która znów ze swej strony gotową by była natychmiast przyjąć do swego łona tych najwstrętniejszych szalbierzy nacjonalistycznych „Bundowych“.

I napewno złożone przeważnie z żydów kierownictwo warszawskiej lewicy pepeesowej połączy się z „Bundem“.

Charakterystyczne jednak, że ten bolszewicki „Bund“ — krzyczący tyle

robotnikowi polskiemu o walce z burżuazją — sam przecież w ostatnich czasach pozostaje w jak najściślejszym związku ze swoją własną „burżuazją“... Oto naprz. „Bund“, razem z ogółem żydowskim, organizuje zbrojną samoobronę przeciw polakom. „Bund“ tworzy sameobronę żydowską przed pogromami, i protestuje jak najostrzej przeciw temu, co zaszło we Lwowie, a tam przecież biedni „proletariusze“ żydowscy — nie ucierpieli, tylko handlarze żydowscy — „burżuazja“ tylko, z którą ma pono walczyć „Bund“.

Tak postępują „socialisci“ żydowscy. Nasza „lewica“ tymczasem mordowanie biedaków polskich na wschodzie, ohydy hajdamackie we Lwowie i znęcanie się „czernonych“ prusaków nad polszczykami — nazywa heca „burżuazyjną“ a wysyłanie wojsk ku obronie polaków na zagrożonych punktach — krokiem burżuazji, skierowanym w serce rewolucyjnego proletariatu Niemiec lub Rosji.

Robotnicy polscy mają najlepszy dowód, ku czemu prowadzi i czem pachnie robota destruktorów i wywrotowców sfer kierowniczych z P.P.S. lewicy i S. D.

Dzisiaj chyba dość jasnym jest czyje interesy mają na widoku kierownicy warszawskiej centrali bolszewizmu polskiego.

M. Skielcz.

Polacy w szponach hajdamackiej dziecy.

„Kurier Ilustr.“, zebrawszy wiadomości od osób, przybyłych świeżo z Galicji, o strasznym położeniu polaków we wschodniej Galicji pisze:

„Położenie polaków pod władzą rusińską przedstawia się coraz rozpaczliwiej, coraz tragiczniej. Rozzuchwaleni drobnymi powodzeniami hajdamacy, którzy z początku niepewni swego stanowiska, zachowywali wobec polaków wielką rezerwę — obecnie zaczęli coraz systematyczniej, coraz bezwzględniej gnębić i prześladować ludność polską.

I tak: masowe wywożenie osób cywilnych i więzienie ich potem po piwnicach przybrało niesłychane rozmiary. Z Chyrowa wywieziono 27 księży, w Stryju internowano w jednym dniu 52 obywateli polskich z synami, w Złoczowie całe mnóstwo inteligencji miejscowej.

Niesłychane te metody, nie mające precedensu w żadnej z poprzed-

nich inwazji, mają głównie na celu wymuszenie ogromnych okupów.

Czyni się poprostu to samo, co przez szereg dziesiątków lat robili bandy Baszybuzuków na Bałkanie.

Sumy żądane za wydanie ojców rodzinom wahają się między 5,000 a 40,000 koron i wyżej! Za internowanego starostę złoczowskiego, Przybysławskiego, żądzano nawet 270,000 koron okupu! Bardzo wielu najpoważniejszych ziemian wraz ze swymi oficjalistami przebywa obecnie w więzieniach, na które składają się zimne i wilgotne piwnice — w najkrośniejszych warunkach. Majątki ich zaś są grabione przez bandy chłopskie, które z zaciętością iście hajdamacką wycinają przedewszystkiem lasy.

Miasta i miasteczka przechodzą najfatalniejszy kryzys aprowizacyjny. Pensji nie wypłacano, drożyzna wzmagą się w przerażający sposób, dzięki niesłychanej agitacji księży ruskich, którzy w swej bezgranicznej nienawiści zabraniają chłopom sprzedawać produkty, albo nakazują sprzedawać ale tylko... zatrute!!!

Czy można wyobrazić sobie coś potworniejszego: katolicki kapłan w roli podżegacza-truciciela!

Niektóre miejscowości uległy zupełnie zrabowaniu. Do takich należy miasteczko Lubaczów, gdzie w bestialski sposób grasował ze swą bandą austro-niemiecką nadporucznik Klee. On też wydał wyrok śmierci na księdza polskiego z Oleszyc, który tylko ucieczką do Jarosławia ocalił swe życie.

Ruch kolejowy we wschodniej Galicji ustał prawie zupełnie. Nieliczne pociągi, opalane drzewem, wożą sporadycznie pocztę. Zresztą na stacjach węzłowych trzeba nieraz czekać do dwóch tygodni na połączenie.

Najtragiczniejszą w takich warunkach jest dła tenców rosyjskich, powracających z niewoli z Węgier. Tych po drodze hajdamacy tak doszczętnie obdzierają ze wszystkiego, że zostaje im literalnie jedyna koszula. To też według wiarogodnych informacji dwóch kolejarzy, którzy zdolali uciec ze Stanisławowa, w samym tem miesiącu 1500 tenców rosyjskich, przybyłych transportem, pozbawionych odzienia na śmierć zamarli!

Wypadki, gdzie ginie z mrozu, głodu i choroby po kilkaset ludzi na wspomnianej stacji, są na porządku dziennym... trupów tych nikt nie grzebie... wszak wojsko ukraińskie musi robić „borbu“.

Panieważ wskutek ni funkcyjono-

wania urzędów polskich w kraju nastąpiła zupełna anarchja, rząd ukraiński zwrócił się do dotychczasowych władz polskich z wezwaniem złożenia przyrzeczenia na wierność nowemu rządowi i podjęcia urzędowania. Poważna większość urzędników wetowała się odmownie. Jedynie poczta złożyła przyrzeczenie.

Ostatnie dni przyniosły w całej Galicji wschodniej pobór rekruta od 18—35 lat do wojska rusińskiego, który daje, acz mierne, to zawsze pewne wyniki, a których nie należy sobie lekceważyć. Branki te odbywają się w sposób zaiste hajdamacki: dana komisja zjeżdża do wsi: pierwszy lepszy spotkany parobek zostaje oddany pod straż żołnierzy i odprawiony do koszar; w ten sposób zostają zaasenterowani.

W dniu 28 listopada ogłoszono stan wojenny w całej wschodniej Galicji, zwrócony naturalnie przeciw Polakom. Jeden artykuł tego postanowienia brzmi: „W każdym wypadku zabicia, lub chociażby najłżejszego zranienia żołnierza ukraińskiego, będzie rozstrzelanych 5 zakładników danej miejscowości, gdzie ten wypadek zaszedł!“

Jak wyglądałoby „niepodległe państwo polskie“ z łaski państw centralnych.

Do rąk władz polskich wpadły ważne dokumenty, pozostawione przez Niemców, a zaopatrzone zastrzeżeniem „ściśle tajne.“

Rzucą one jaskrawe światło na to, czem były „wiekopomne akty“ z listopada 1916 r. i jaka to miała być proklamowana przez te akta „samodzielna Polska“

Dwa z pomiędzy tych dokumentów pochodzą z grudnia 1916 r., a więc sporządzone były w półtora miesiąca po ogłoszeniu aktów listopadowych. Trzeci, jakby na dowód, że zamiary państw centralnych żadnej zmiany nie uległy, był sporządzony w r. 1918, a więc przed kilku miesiącami.

Z obszernych i szczegółowych tych dokumentów wynika, że mimo aktu z 5 listopada 1916 r. Polska miała być rodzajem państwa związkowego, należącego do Rzeszy niemieckiej. Polowie polscy mieli zasiadać w parlamencie niemieckim.

Całe życie ekonomiczne kraju, ko-

dię od Niemiec. Ruch kolejowy i na rogach wodnych miał być poddany miarodajnemu wpływowi Niemiec. W Król. Kongr. zaprowadzone być miały „urzędy, kontrolujące wykonywanie traktatu celnego w stosunku do Niemiec”, co — jak czytamy w motywach traktatu — „wywołałoby znaczne ograniczenie autonomji (!) nowego państwa polskiego.”

Dalej to „państwo polskie” miało przejąć na siebie część długów państwa niemieckiego.

Okupacja wojskowa miała trwać w dalszym ciągu. Miano zawrzeć tyko umowę co do prawnego stosunku wojska, które pozostanie w kraju.

Nadto „państwo polskie” miało uznać prawość wszystkich zarządzeń i czynności niemieckich władz okupacyjnych, likwidacji, sekwestry i t. p.

Taką „niepodległością” chcieli nas uszczęśliwić aktywiści.

Prasa ludowa o żydach.

W tygodniku ludowym „Piast”, który jest organem Polskiego Stronnictwa Ludowego w Galicji, znajdujemy znamiennej artykuł włoścjanina Budziaka; artykuł ten zasługuje specjalnie na uwagę:

„Posłuchajcie, chłopcy, — pisze ob. Budziak — co ja wam powiem w „kwestji” żydowskiej, którą tu i owdzie wysunięto na porządek dzienny. Oto żadnemu Żydowi dotychczas paznokić z palca nie zlaży, a naszych ludzi już kilkunastu zginęło zabitych przez Żydów.”

„Jeśli macie wiedzieć, to Żydzi byli sami przygotowani spowodować rozruchy, ażeby przedewszystkiem zmasakrować nasz naród, a po drugie, aby pod pozorem rozruchów obsadzić całą Galicję wojskami szwabskimi i maziarskimi.”

Drugim warunkiem jest, aby nasz polski rząd przestał faworytować Żydów we wojsku polskim i urzędach cywilnych, ażeby nie protegował Żydów przy rozdawnictwie koncesji handlowych i przemysłowych.”

Na zakończenie swych wywodów pisze Budziak:

„To są moje pierwsze uwagi o żydach i sprawie żydowskiej. Proszę zawczasu „Piasta” o gościnność na później w tej ważnej sprawie.”

Kronika polityczna.

Rozporządzenie wykonawcze generała Hallera.

Gen. Haller wydał następujący rozkaz:

„Wszystkie wojska polskie gdziekolwiek się znajdują, tworzą jedną jednolitą całość, podlegającą jednemu Naczelnemu Dowództwu W. P. i zorganizowaną na jednych i tych samych zasadach.

Państwo polskie, które powinno być oparte na cnotach i wartościach Narodu polskiego — musi te cnoty rozwijać w całym Narodzie.

Narodowe wojska polskie mają zatem także być szkołą obywatela — żołnierza, powinny krzewić cnoty, jak męstwo, roztrpność, sprawiedliwość i wstrzeźliwość, rozwijając najpiękniejsze ideały ludzkości, polegające na miłości Ojczyzny, oraz na znajomości i uszanowaniu dziejów Narodu, do którego należąmy.

Wojska polskie mają zdobyć i zapewnić niepodległość Państwa polskiego. Mają być gwarancją wolności i praw narodu, bronić granic Polski i chronić praw narodu.

W czasie wojny obecnej Naczelnne Dowództwo Wojsk polskich, oraz kadry i obozy ćwiczebne znajdują się czasowo na gościnnej ziemi wolnej Francji współwalczącej z nami o wolność Narodów i prawa ludzkości przeciwko brutalnym gwałtom teutońskiej i krzyżackiej przemocy niemieckiej.

Wojska polskie składają się z korpusów W. P. — 2 lub więcej korpusów tworzą armję.

I-szy Korpus Wojsk polskich znajduje się we Francji.

II-gi i III-ci Korpus Wojsk polskich znajduje się w Rosji i na Syberji it.d.

Na Murmanie i w Archangielsku i na Ukrainie znajdują się detaszowane oddziały ekspedycyjne Wojsk polskich.

Polskie organizacje wojskowe współpracują ściśle z Wojskami polskimi na wszystkich terytorjach.

Polskie wojska współpracują w ścisłym kontakcie z wojskami państw sprzymierzonych.

W Anglii, we Włoszech, w Ameryce, Brazylii i na terenie Rosji, oraz Syberji, będą działały Misje Wojskowe.

Obowiązującym językiem służbowym wewnętrznym Wojsk polskich jest język polski.

Języka francuskiego używają dowódcy, zwracając się do władz i Dowódcztw francuskich, lub innych sprzymierzonych.

Wobec tego, jeżeli jakikolwiek dowódca lub funkcjonariusz w Wojsku polskim nie włada dostatecznie językiem polskim, obowiązany jest przybrać sobie tłumacza.”

Milicja ludowa.

„Monitor Polski” ogłasza o utworzeniu milicji ludowej, celem utrzymania spokoju i bezpieczeństwa ludności miast i wsi, oraz dla walk z wszelkimi przejawami bezładu społecznego. Milicja ludowa będzie siłą wykonawczą wojskowo zorganizowaną, a zależna będzie bezpośrednio od ministra spraw wewnętrznych. Formowanie i kompletowanie milicji ludowej przeprowadzi wydział milicji ludowej przez założenie biur werbunkowych i odnośnej komendy.

O ministerjum zdrowia.

Dr. Janiszewski, lekarz miejski w Krakowie, nie przyjął ofiarowanej mu w rządzie p. Moraczewskiego teki ministra zdrowia, podając, że mógłby wejść jedynie do gabinetu koalicyjnego.

Wobec stanowiska jakie zajął dr. Janiszewski, rząd zamierza powierzyć tekę zdrowia dr. Chodźce, który oświadczył gotowość przyjęcia ofiarowanego stanowiska.

Pobór rekruta w Galicji.

Ze względu na nagłą potrzebę, Polska Komisja likwidacyjna widziała się zmuszoną do natychmiastowego zarządzenia powołania 3 roczników pod broń w drodze regularnego poboru.

Czyżby znów pogłoska?

Prasa niemiecka donosi, że polsko-amerykańska dywizja pod dowództwem generała Hallera wyjechała już do Gdańska celem obsadzenia Wielkopolski i Ślązka. Główna kwatery znajdować się będzie w Poznaniu.

O pomoc dla Lwowa i pobór rekruta.

P. K. L. zwrócił się do rządu w Warszawie z nagłym telegramem, domagającym się natychmiastowej wysyłki wojska do Lwowa, jakoteż regularnego poboru rekruta.

Wiec P. P. S.

W dniu wczorajszym w Sali Koncertowej odbył się olbrzymi wiec polityczny P. P. S. Choć początek wiecu oznaczono na godz. 6 i pół, już o godz. 5 i pół Sala Koncertowa, galerje, westibul, garderoba, schody nawet zapełniły się szczerze publicznością. O godz. 6 wstęp do Koncertówki zamknięto, skutkiem czego na ulicy utworzył się blisko 3 tysięczny tłum ludu, który długo jeszcze nie rozchodził się.

Na estradzie we wnętrzu powiewały dwa sztandary czerwone z Orłami Białymi i napisami: Niepodległa Polska Ludowa. Przewodniczył ob. Napiórkowski, z przydjum Rady Robotniczej.

Na trybunę wchodzi poseł Ign. Daszyński. Ukazanie się jego witane jest huraganem oklasków. Mówił o zespoleniu się polskiego socjalizmu.

Dalej przemawiał ob. Klimaszewski. Wołał do zgody. Nie czas dziś jętrzyć lecz łączyć.

Kiedy na estradę wszedł ob. Kott, przedstawił P. P. S. Lewicy, który rzucił okrzyk na cześć dyktatury proletariatu — wszczął się taki wrzask i hałas, że długi czas nie można było doprowadzić do uspokojenia.

Przemawiali jeszcze ob. ob. Piuściennik i Napiórkowski. Jednogłośnie w końcu przyjęto następującą rezolucję:

„Zgromadzeni w Sali Koncertowej robotnicy m. Łodzi, po wysłuchaniu tow. Daszyńskiego, oświadczają:

I. Witamy zjednoczoną partję socjalistyczną wszystkich trzech dzielnic w jedną P. P. S., jako zadatek przyszłej potęgi ruchu socjalistycznego w Polsce. — Postanawiamy wziąć czynny udział w ruchu wyborczym do Sejmu Ustawodawczego i poruszyć cały proletarijat polski, aby nie tylko oddał swe głosy na kandydatów P. P. S., lecz aby skorzystał z ruchu wyborczego, uświadomił się i zorganizował.

Nie przesądzamy przez to wszelkiego innego sposobu walki rewolucyjnej i gotowi jesteśmy do popierania każdego ruchu, opartego o dążenie do niepodległości narodu, utrwalenia republiki ludowej i dokonania reform socjalnych.

II. Klasa robotnicza m. Łodzi i okolicy, zagrożona w swej egzystencji ciężkim bezrobociem dziesiątków tysięcy ludu, wzywa magistrat m. Łodzi i magistraty sąsiednie, aby wraz z rządem ludowym znalazły bezwzględnie środki dla uratowania tysięcy robotników od głodu przez danie im natychmiastowej pomocy i przygotowanie robót publicznych.”

W sprawie rezerwistek.

Wielkiej aktualności nabrała ostatnio sprawa rezerwistek. Jak wiadomo, tym z nich, które już odzyskały mężów — zapomogi cofnięto — jest jednak jeszcze nader spora liczba żon rezerwistów rosyjskich, którym się należy prawnie zapomoga, a jednak dotąd jej nie otrzymały, pomimo upływu wyznaczonego terminu. Zażądać również należy, że zapomogi te, w stosunku do dzisiejszych warunków, są śmiesznie niskie: Osoba dorosła otrzymuje 10 mk. — dziecko połowę — na miesiąc. Rezerwistki obecnie występują o wypłacenie im zapomóg, możliwie powiększonych — przed świętami. W każdym bądź razie należałoby kwestję tę uregulować i to jak najszybciej, gdyż chodzi tu o los — o zapobieżenie śmierci głodowej — rodzinom tych, którzy aczkolwiek w mundurze moskiewskim przelewali krew swą za Polskę.

Program robót publicznych.

Rząd zajęty jest obecnie przygotowaniem kampanji robót publicznych. W pierwszym rzędzie przewidziane jest sypanie drugich torów na linjach kolejowych. Linj takich jest cztery. — Prace te można przeprowadzić bez przygotowywania planów. Na dalszym miejscu stoją roboty kolejowe według planów dawnych, wymagających jednak rewizji.

Prace przygotowawcze do odbudowy kraju, jak czyszczenie lasów, obrabianie budulcu, łupanie kamieni, kopanie gliny, budowanie cegielni, naprawa starych, wypalanie cegły, oto szereg nagłych niemal potrzeb, niezbędnych do odbudowy jednej czwartej miliona blisko domów, zniszczonych podczas wojny w Królestwie i Galicji. Roboty kanalizacyjne w Łodzi oraz drogowe i szosowe, które winny wziąć na swoje barki instytucje komunalne i samorządne, uzupełniają ogólny zakres zadań naglących.

W dniach najbliższych odbyć się ma w sprawie rozpatrzenia całokształtu robót publicznych narada międzyministerjalna. Chodzi o to, aby z doradczą pomocą jak najszerszym warstwom ludności, przyszło państwo, lub aby pobudzić w kierunku rozpoczęcia robót publicznych inicjatywę prywatną.

Dla bezrobotnych.

Wczoraj wieczorem w magistracie łódzkim, pod przewodnictwem delegata ministerjum spraw wewnętrznych komisarza rządowego obyw. Lelewela, z udziałem przedstawicieli Rady Miejskiej; ks. kan. Albrechta, Kaczmarka, Wolczańskiego, Karpfa i dr. Sachsa, reprezentantów Rady Robotniczej, związków zawodowych i przemysłu, odbyła się narada w sprawie natychmiastowej pomocy dla bezrobotnych.

Po przyjęciu sprawozdania z dotychczasowej przygotowawczej działalności Komitetu pomocy bezrobotnym Komitet został uzupełniony przez przedstawicieli inst. państwowych a mianowicie: komisarza do spraw pomocy jeńcom i robotnikom, przedstawiciela komendantury wojskowej, przed. komisarza rządowego na okręg łódzki w zakresie apro wizacji i zarządzającego urzędem państwowym pośrednictwa pracy.

Do współpracowników powołano również trzech przedstawicieli łódz Tow. przemysłowców.

Komitet został podzielony na następujące komisje: finansowa, pomocogowo-rozdzielczą, pracy i apro wizacyjną. W dalszym ciągu Komitet pracować będzie pod instrukcją Ministerjum pracy i opieki społecznej.

Postanowiono: Wynająć specjalny lokal na biuro opieki nad bezrobotnymi; utworzyć sześć dzielnic, niezależnie od wydziału miejskiego dobroczynności publicznej, który aż do czasu ostatecznego zorganizowania się Komitetu, będzie współdziałał w pracy.

Zaakceptowano dotychczasowy sposób wydawnictwa bonów na żywność, co zaś do zapomóg w gotówce — to skala takich będzie ustalona przez Ministerstwo Pracy i Opieki społecznej.

Przewodnictwo Komitetu przejął Komisarz Min. pracy i opieki społecznej ob. B. Lelewel.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej opracowało w kwestji pomocy dla bezrobotnych wnioski, uzupełniające podane już przez nas wyżej projekty robót publicznych.

Zgodnie z tym wnioskiem, powołane zostaną do życia Komitety miejscowe niesienia pomocy dla bezrobotnych.

Zadaniem Komitetów niesienia pomocy dla bezrobotnych będzie doradza pomoc, okazywana wszystkim, przymusowo pozbawionym pracy, a znajdującym się bez środków utrzymania.

Dla skoordynowania działania Komitetów tworzy się przy Ministerstwie Centralny Komitet Pomocy dla Bezrobotnych w składzie następującym: Minister Pracy, delegaci Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Apro wizacji, Robót Publicznych, Przemysłu i Handlu, Spraw Wojskowych, oraz przedstawiciele instytucji społecznych, a także centralnych organizacji przedsiębiorców i robotników.

Środki na pomoc dla bezrobotnych dają: Skarb Republiki Polskiej, gminy samorządowe i organizacj pracodawców.

Na pierwsze potrzeby akcji niesienia pomocy dla bezrobotnych skarb Państwa otwiera kredyt 100 milionów marek polskich.

Kronika

— Zaprzysiężenie 28 pułku piechoty. Dziś rano około godz. 9-ej na placu ćwiczeń, przy zbiegu ulic Benedykta i Leszno, zgromadzili się żołnierze 28 pułku piechoty, kompanja karabinów maszynowych, szwadron ułanów i oddziały techniczne, w celu złożenia przysięgi na wierność Ojczyźnie.

Mszę polową przy ołtarzu pod gołym niebem odprawił ks. Popławski, który następnie przemówił do zgromadzonych na temat miłości Ojczyzny i obowiązku żołnierza polskiego, poczem odbyło się uroczyste zaprzysiężenie wojska. Cała uroczystość nosiła wielce podniosły charakter.

Następnie wystąpili z szeregu żołnierze ewangelicy, do których z

JADWIGA KOPCZYŃSKA

b. wychowawca szkoły im. Orzeszkowej,

po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła na zapalenie płuc dnia 12 b.m., o godz. 10 i pół rano, przeżywszy lat 22. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Piotrkowskiej 93, na stary cmentarz katolicki odbędzie się dn. 14 b.m. o g. 12 w południe, o czym zawiadamiają w nieutulonym żalu pozostali

Rodzice i brat.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Krzyża w poniedziałek, 16 b.m., o godz. 10 rano

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę w odprowadzeniu zwłok ukochanego naszego Ojca **ś. † p.**

Władysława Smalczyńskiego

Sz. ks. Dąbrowskiemu a w szczególności Sz. ks. Olesińskiemu za odprawione nabożeństwo bezinteresowności i okazanie dużo szczerego serca jak również jednemu prawdziwemu koleże Franciszkowi Brodeckiemu składają z głębi zbolełego serca serdeczne „Bóg zapłać”

Córki, syn i rodzina.

odpowiednim przemówieniem zwrócił się ks. pastor Gundelach.

Z kolei zabrał głos jeszcze gen. Osiński, który krótko, po żołniersku a szczerze, zagadał do towarzyszków broni.

Po przemówieniach nastąpiła defilada wszystkich oddziałów wojsk, które ceremonjalnym marszem przesuwały się przed zgromadzonym na placu sztabem.

— **Kanalizacja Łodzi.** Jak się dowiadujemy — w ministerstwie robót publicznych poruszono sprawę rychłego rozpoczęcia prac, w celu dania zajęciom bezrobotnym.

Na pierwszym planie robót publicznych, które mają zostać rozpoczęte jeszcze w zimie — jest kanalizacja Łodzi.

— **Organizacja władz wojskowych.** Naczelne dowództwo nad armią polską znajduje się w rękach Naczelnika Państwa — Józefa Piłsudskiego. Temu to Naczelnemu Dowództwu podlega bezpośrednio Sztab Generalny w Warszawie szef sztabu — generał-porucznik Szeptycki i Ministerjum Wojski (kierownik Ministerjum pułk. Wroczyński. Sztab Generalny zawiaduje organizacją i siłą bojową armii, Ministerjum Wojski zaspakaja potrzeby wojska w dziedzinie zaprowiantowania i technicznej aprowizacji.

W chwili obecnej kraj podzielony jest na 5 generalnych okręgów wojskowych, których dowództwa znajdują się w Warszawie, Lublinie, Krakowie, Kielcach i w Łodzi. Najwyższą władzą wojskową w Łodzi jest więc obecnie dowódca Generalnego Okręgu Wojskowego Łódzkiego gen. podp. Aleksander Osiński, b. dowódca korpusu polskiego na Ukrainie. Biura Generalnego Okręgu Wojskowego w Łodzi mieszczą się przy ul. Kościuszki № 4.

W skład Generalnego Okręgu w Łodzi wchodzi 4 okręgi wojskowe, a mianowicie VIII Łódzki, IX Kaliski, X Łowicki i XI Włocławski. Kompetencji VIII Okręgu Łódzkiego podlegają powiaty: Łódzki, Łaski i Brzeziński. VIII Okręg Wojskowy Łódzki mieści się przy ul. Pasaż Majera 2. Dowódcą Okręgu pułk. Jasiński. W obrębie tego okręgu zorganizował się 28 Łódzki pułk piechoty oraz 2 pułk utano, których część stacjonuje w Kaliszu.

— **Wstrzymanie przyjmowania ochotników.** Powiatowa komenda uzupełnień ogłasza że, na rozkaz generalnego okręgu, przyjmowanie ochotników zostało ponownie wstrzymane z powodu przechodzenia do szeregów regularnego wojska członków byłej P.O.W. O ponownem rozpoczęciu zapisów będzie specjalnie ogłoszone.

— **Bawelna z Ameryki.** Dowiadujemy się, że Ameryka dla całego przemysłu polskiego wysłała w ciągu miesiąca stycznia 10,000 bel bawelny.

Zakupem surowców, niezbędnych dla przemysłu zajmuje się specjalnie w tym celu utworzony Komitet Polski.

— **Drożyzniane dla pracowników miejskich.** Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej, ustanowione zostały następujące normy jednorazowego dodatku dla pracowników i robotników miejskich: dla niepełnoletnich po 125 mk., dla bezdzietnych, panien i kawalerów po 250 mk. i dla familijnych — po 350 marek.

— **Cukier dla Łodzi.** Do wydziału zaprowiantowania nadeszła wczoraj depesza z cukrowni „Konstancja” w Kutnie, iż cukru do Łodzi wysłano 4 wagony.

— **Zebnanie Macierzy Szkolnej.** W sobotę dnia 14 grudnia r. b. o godz. 7 wiecz. w Domu Ludowym przy ul. Przejazd № 34 odbędzie się roczne zebranie członków I-go Koła Łódzkiego P. M. S. z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie. 2. Wybór prezydium. 3. Odczytanie protokolu z ostatniego ogólnego zebrania. 4. Odczytanie sprawozdania z działalności za rok 1917-18. 5. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej. 6. Wybór 6 członków zarządu i 4 zastępców. 7. Wybór 3 członków komisji rewizyjnej i 2 zastępców. 8. Wnioski członków i zarządu.

Wnioski należy składać w biurze Macierzy (Piotrkowska 15. — 1-sze piętro) do dn. 13 b. m. włącznie. Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

Bilans i sprawozdanie rachunkowe otrzymać można codziennie do godz. 8-ej wiecz. w biurze Macierzy.

— **Z Koła Kierowników szkół miejskich.** Na odbytem onegdaj w lokalu Zrzeszenia nauczycieli posiedzeniu Kierowników szkół miejskich, dokonano wyborów Prezydium Koła Kierowników: na przewodniczącego wybrano p. R. Wojakowskiego, na sekretarza p. L. Stankiewicza i do zarządu panią Brudzińską, p.p. Dobrzeńkiego i Unieszowskiego.

Wreszcie uchwalono, by posiedzenia Kierowników szkół odbywały się w środy każdego tygodnia o godz. 6-ej po południu.

— **Odczyt pisma Ign. Daszyńskiego.** Przypominamy, że dziś w sali Koncertowej doskonały mówca, poseł do parlamentu austriackiego Ignacy Daszyński, wygłosi odczyt o „Polityce proletariatu”. Odczyt wzbudził zrozumiałe zainteresowanie i niewątpliwie dzisiaj sala Koncertowa będzie wypełniona po brzegi. Bilety przy kasie.

— **Zebnanie nauczycieli polskich szkół początkowych.** Zarząd Zrzeszenia nauczycieli polskich szkół początkowych za naszym pośrednictwem prosi wszystkich swych członków o przy-

bycie w dniu 14 grudnia r. b. o godz. 6-ej wieczorem do lokalu Zrzeszenia (Andrzeja № 4), w celu omówienia nadzwyczaj ważnych spraw natury ekonomicznej.

— **Spis niedoręczonych depesz,** nadesłanych nam z poczty, wykazuje następująco: 1) Władysław Wierzbicki, 2) Szeibler, 3) Wojdyławska, 4) Stanisław Maniak, 5) Władysław Wierzbicki, 6) Edelsberg, 7) Behr Damic Jan, 8) Ptak.

Teatr i Muzyka.

Teatr Polski.

Dziś po cenach zwykłych „Zazdrość” Arcybaszewa z p. Wiślarowką w roli głównej.

Intro powtórzenie wspaniałego utworu S. Zeromskiego p. t. „Sułkowski”.

Rzecz ta na wczorajszym premierze wywarła potężne wrażenie i polubiła się bardzo.

Sezon operowy w Łodzi.

Opera polska z Warszawy rozpoczyna w czwartek dnia 19-go grudnia szereg przedstawień operowych, na który złożyła się najcenniejsze i najpopularniejsze 70 arcydzieł muzyczne

A więc: Halka, Faust, Zydówka, Trubadur, Violetta, Pałace, Czwolera, Tosca, Rigoletto i t. d. w których kolejno wystąpią najwybitniejsze siły opery warszawskiej: Marjetka, Maria Mokrzycka, Maria Kamńska, Łuczyńska Paulina, Stokowska, Zofia Zambello, H. Zelska Adam Dobosz, Stanisław Gruszczyński, Mieczysław Prawdzic, Wacław Brzeziński, Tadeusz Wierzbicki, Marjan Polewicz i inni

Prócz tego przewidziane są występy całego zespołu baletowego opery warszawskiej pod wodzą baletmistrza Piotra Zollich.

Na pierwsze przedstawienie pójdzie „Halka”, na drugie w niedzielę dnia 22 „Faust”. Bilety są już do nabycia w cukierni Gołostomskiego przy ul. Piotrkowskiej

Telegramy.

Komunikat polskiego sztabu generalnego.

z dnia 12 grudnia.

Na południe od Mościsk po 2-godzinną walkę została zajęta przez oddział rotmistrza Dunin-Borkowskiego wieś Kurkiewiczze. Na południe od Lwowa nasza artylerja skutecznie ostrzeliwała okopującego się nieprzyjaciela. Między Laskami Murowanymi a Molechowem, na północ od Potelicz, utarczki z bandami ukraińskimi. Na południe od Rawy Ruskiej około Kamionki, stwierdzono oddział nieprzyjacielski w mundurach rosyjskich. W przemyskim, tomaszowskim i włodzimierskim bez zmian.

Szef sztabu generalnego.

Zakładnicy.

LWÓW, 11.XII. „Gazeta lwowska” donosi: Na żądanie polskich władz wojskowych wywiezieni zostali jako zakładnicy następujący przedstawiciele obozu ukraińskiego i sjonistyckiego: dr. Wł. Starosolski, dr. Kurowiec, dr. Budzynowski, Romańczuk, dr. Gabel, dr. Ringer, dr. Tenenblatt i dr. Rot. Zakładnicy ci w rękach polskich stanowiąc będą gwarancję

odpowiedniego zachowania się ich organizacji we Lwowie.

Smutne niesnaski między słowianami. KRAKÓW, 11.12. Według ostatnich wiadomości, słowacy nie chcą iść wspólnie z czechami, postanawiając stworzyć Rzeczpospolitą. W kwestji tej zwrócili się już do Budapesztu, prosząc, aby oddano im Koszyce jako stolicę państwa.

Równocześnie ogłasza Rada słowacka obszerną proklamację do narodów świata, w której oznajmia, iż słowacy, zamieszkujący odrębną Rzeczpospolitą słowacką, sprzeciwiają się przyłączeniu obszarów słowackich do Czech.

Proklamacja zwraca się zarazem przeciwko propagandzie czeskiej i twierdzeniu, jakoby słowacy zgodzili się na przyłączenie do Czech.

Nowy rząd rosyjski.

SZTOKHOLM, 11.XII. — Gazeta „Dagens Neuhater” donosi, że do Sztokholmu przybyli: b. rosyjski prezes ministrów Trepow, generał Dan, marszałek szlachty Sawicki, oraz kilku innych. Celem ich pobytu w Sztokholmie jest utworzenie nowego rządu rosyjskiego, zmierzającego do obalenia rządów bolszewickich.

Nowe ministerjum organizowane jest w porozumieniu z koalicją.

Przez rok przechulali bolszewicy 133 miljardy.

BERLIN, 11.XII. — Ekonomiczne czasopismo „Bankarchiv” podaje artykuł, z którego wynika, że rosyjska gospodarka społeczna pod panowaniem bolszewizmu, szybko zbliża się ku rozkładowi.

Stwierdza on, że obieg banknotów przed wojną wynosił 4 i pół miljarda rubli, a pokryty był prawie do 93 proc. złotem, z końcem października 1917 zaś wynosił obieg banknotów 46 miliardów, a pokryty był złotem tylko do 21 proc. W połowie października 1918 wynosił obieg banknotów 179 miliardów, z czego 133 miljardy wydał bolszewicy. Pokrycie złotem wynosiło najwyżej 2 proc.

Oto obraz, który się objawił po zaledwie jednorocznym panowaniu bolszewików w Rosji.

Niemcy nie chcą oddać ziem polskich.

KOLONJA. Zgromadzenie ludowe w Kolonji zaproponowało utworzenie czterech Republik niemieckich.

Republika Nadreńsko-Westfalska obejmować ma Nadrenję, Westfalję, Hessen-Nassau, Wielkie Ks. Heskie, Badenję i Palatynat nadreński.

Republika Nadnajska obejmować ma Wirtembergję, Bawarję i niemieckie kraje Austrii.

Republika Nadmorska obejmować ma Oldenburg, Hannover, Bremę, Lubekę, Szlezwig, Holsztyn, Meklemburg Pomorze i Prusy Zachodnie i Wschodnie.

Republika Środkowa objąć ma resztę krajów niemieckich, Saksonję, Prusy, Brandenburgję, Szlązk i Poznańskie (III)

TEATR przy RESURSIE RZEMIESLNICZEJ CHRZESC.

Wiślarowska 117

W niedzielę, dnia 15 grudnia 1918 roku, o godzinie 8 wieczorem urząda

Koncert muzyczno-dramatyczny

z czystego zysku 50 pr przeznacza się na uchodźców powracających z Niemiec z łaskawym współuczestnictwem

Eugenji Wolf (solo śpiew) **Marii Orlikowskiej** (deklaacja) **G. Teschnera** (solo wokalny)

Chóry Resursy pod batutą dyrektora **Z. Szczepańskiego.** Na zakończenie operetka w I akcie „Miłostki Ufańskie”. Bilety wcześniej do nabycia w kasie Resursy Rzemieślniczej

Ostatnie telegramy

Mobilizacja we Lwowie.

LWÓW, 13.12. (PAT.) Tymczasowy komitet rządzący zarządził, że wszyscy mężczyźni narodowości polskiej, urodzeni w latach 1888 do 1901 mają się zgłosić do przeglądu Reklamacje osób urodzonych w latach 1889 do 1901 są z zasady niedopuszczalne.

Wczoraj odbyła się we Lwowie uroczysta Msza polowa, w której zaprzysiężono znajdujące się we Lwowie wojska polskie.

Internowanie komisji rozejmowej.

BERLIN, 13.XII (PAT.) Niemiecka komisja rozejmowa, na czele której stał Erzberger, udała się do Trewiru, aby rozpocząć rokowania w sprawie przedłużenia zawieszenia broni. Ko-

misja została w Trewirze internowana. Powodem tego ma być, że koalicja nie chce pertraktować z przedstawicielami dawnego rządu niemieckiego.

Wielki wiec w Krakowie.

KRAKÓW, 13.XII. PAT. Wczoraj odbył się tu wielki wiec obywatelski w sprawie pomocy dla Lwowa. Na wiecu tym przemawiał m. in. korespondent londyński „Daily Mail” i „Times’a” pan Jofries, który podkreślił, że poza Anglią nie zna kraju, który byłby mu tak drogim jak Polska, która tyle wycierpiała.

Podniósł on, że wszyscy polacy powinni energicznie pracować celem utworzenia niepodległej, zjednoczonej Polski i wyraził przekonanie, że Lwów otrzyma wydatną i skuteczną pomoc. Przemowę Anglika przyjęto huczynymi i burzliwymi oklaskami. Następnie przemawiał korespondent amerykańskich pism „Associal Press” p. Wal-

ter Hias, który zaznaczył, że Anglija, Ameryka i Francja pragnie, aby Polska była państwem wielkim zjednoczonym. Omawiając sprawę Lwowa, wyraził przekonanie, że polacy niewątpliwie wyteżą wszystkie siły, aby uchronić Lwów i inne polskie miasta przed nieprzyjacielem.

O pomoc dla Lwowa.

KRAKÓW, 13.12 (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej uchwalono rezolucję, domagającą się, aby w jak najkrótszym czasie dostarczono dla Lwowa wydatnej pomocy militarnej i aprowizacyjnej, przyczem rada miejska wyraziła przekonanie, że taką pomoc zapewnić tylko w drodze poboru, zarządzanego przez rząd polski. Na tem samem posiedzeniu przyjęto rezolucję, protestującą „przeciw pogwałceniu przed rząd warszawski godła państwa polskiego”. Rezolucja zwraca się do rzą-

du z wezwaniem, aby rozporządzenie usuwające koronę z herbu, bezwzględnie zostało cofnięte.

Wojna czecho-słowacka. (?)

PRAGA, 13.12. (PAT.) Dzienniki czeskie donoszą, że wojska czeskie zajęły na Słowaczczyźnie Neutré.

Przeciw Radom Robotniczym.

BERLIN, 13.12. (PAT.) Szef sztabu generalnego w głównej kwaterze ogłasza, że koalicja zastrzegła sobie prawo kontroli w obszarze neutralnym i nie ścierpi rad robotniczo-żołnierskich. Dlatego szef sztabu wyraża rady rob.-żołnierskie w strój neutralnej, aby się rozwiązały. W przeciwnym bowiem razie członkowie ich mogą się spodziewać aresztowania przez żołnierzy koalicyjnych.

Wotanówki z gazem

są ostatnim wyrazem chwili

Osrodek z szlachetnego gazu umożliwi największe wykorzystanie prądu.

Komisarz Wyborczy do Sejmu Ustawodawczego

na Okręg, obejmujący miasto Łódź, podaje do publicznej wiadomości, że urzędować będzie codziennie między 11-tą a 2-gą w biurze Głównej Komisji Wyborczej przy ulicy Sienkiewicza Nr. 3.

Smaczne obiady i kolacje wydaje

Mleczarnia W. Rydza

Benedykta № 1

Ceny znacznie niższe. Ceny znacznie niższe.

NA GWIAZDKĘ! NA GWIAZDKĘ!
praktyczne i tanie upominki poleca

Sklep Komisowy

FELIKSA POTZ,

Łódź, ul. Sienkiewicza № 35.

Tamże przyjmuje się do sprzedaży garderobę, obuwie, meble, firanki i t.p. Na składzie bielizna płócienna i trykotowa, duży wybór spodni.

W niedzielę, 15 grudnia r. o godz. 20 po p.t. (punktualnie) odbędzie się w domu Nr. 31 Nowo Targowa

ZEBRANIE

czeladzi kotlarzy miedzi,

praw mocne bez względu na ilość obecnych członków, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wyłory nowego Zarządu,
- 2) Sprawa wyborów delegatów do Rady Robotniczej i Rady Rzemieślniczej,
- 3) Wolne wnioski.

Ze względu na doniosłość spraw, przybycie na zebranie jest obowiązkiem każdego z członków kotlarzy z miasta Łódź i okolic.

Zarząd Wzajemnej Pomocy Kotlarzy przesyła na zebranie.

M. P.

KIEROWNIK

techniczny fabryki kapeluszy wełnianych i czapek
produkcja 50 tuzinów dziennie.

== Potrzebny zaraz ==

Pisać i zgłaszać się Główne biuro Księcia Kazimierza
Lubomirskiego, Kraków, Basztowa 10.

Dla Pań

na GWIAZDKĘ

najodpowiedniejszy podarunek, to jest ciepły trykotowy biustonosz, stanik, pasek, pół gorset lub gorset. Odpowiedni wybór po cenach niższych (gwiazdkowych) przygotowała

Pracownia Gorsetów

Anny Laferskiej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 132,
I piętro, front.

Uwaga: Pracownia poleca wybór „Prostotrzymaczy” różnego rodzaju gorsetów i biustonoszy pasów i półgorsetów; przyjmuje: przefasonowania, reparacje i pranie gorsetów, wyrównywanie figury, przyjmuje obstatunki na wszelkie roboty w zakres gorsetiarstwa wchodzące

132 Piotrkowska 132. I-e piętro, front.

Lecznica Lekarzy Specjalistów.

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

Otw. codz. prócz świąt. Porada 3 mk. Rabat w aptekach

9-10 chor. by oczu	Dr. Garliński.
11-12 chor. wewn. i dzieci (płuca i serca)	Dr. Osiecki
11-12 choroby kobiece	Dr. Ługowski
11-1 choroby chirurg. i nosa	Dr. Artykiewicz.
12 i pół-1 i pół. ch. r. uszu, gardła, nosa	Dr. Czaplicki.
1-2 choroby wewnętrzne	Dr. Rueger.
2-8 chor. nerwowe (środy i piątki)	Dr. Mittelstaedt.
2-3 chor. kobiece i chirurg.	Dr. Marx.
2-3 choroby oczne	Dr. Michalski
3-4 choroby chorob. i skórne	Dr. H Goldberg.
3 i pół-4 i pół. ch. r. kobiece	Dr. Goldenberg.
1-2 codz. chor. skórne i weneryczne.	Dr. Skusiewicz.

Zakład Kąpielowy

„ROYAL”

Ulica Pańska № 53, róg Benedykta

== Otwarty ==

Dział I Łaźnia Rzymska

„ II „ kamien. (Ruska)

„ III Wanny:
klasy I

„ II

Lecznicze

Dr. Stawowczyk

Sienkiewicza 29.

Choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje od 11 do 12 i od 5 do 7 wieczór.

Zdolny mechanik

do maszyn do pisania
potrzebny zaraz

E. Telatycki i S-ka.
Piotrkowska № 69.

Szprycowanie (3 Koncentracji) „TRIPLEX”

przeciw rzeżączce niezawodny środek leczniczy, usuwa takową radykalnie i szybko, wyrobu apteki J. Werozowego, WARSZAWA, Bednarska № 13, Skład na Łódź: Skład apteczny Lubożyński, Lutomska № 21.

Zawiadania się

robotników

fabryki

Fr. Kindermanna

ul. Łąkowa № 1,

żeby się zebrałi wszyscy w sobotę dn. 14 b. m. o godzinie 10 rano.

Wszyscy robotnicy

którzy pracowali w fabryce
Gampe-Albrecht

Nowo-Pańska Nr. 159.

niech się stawia

w czwartek 19-go grudnia o godzinie 11 przed południem.

OGŁOSZENIA DRÓBNE.

A kuszerka Maria Kubicka przywiozła Piotrkowska № 199, m. 14

Berkowi Wasermanowi skradziono lecymacje eklebowa, wydano 4 tym osobom na 5 osob

D o sprzedania drzewo, oiszone suche ważne dla rzeźników. Można dostać Konstantynowa 91

D o sprzedania parawa nowodny wyjazd pianino Seifera prawie nowe. Wiadomość u stróża Pańska 4.

D o sprzedania murowany dom z placem. Wiadomość: ul. Klarna № 16

Drukarnia i fotografja z maszynami pospiesznie w pełnym biegu do sprzedania w mieście fabrycznym. Wiadomość: Rałwińska 6, m. 9

D o sprzedania solidnej roboty: szafy, łózka, stoły, krzesła u stolarka. Kazimierskiego, ul. Zielarska № 112.

Mebel najtaniej można kupić w stolarst. Orła № 23

Marianna Kamerdynek zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi

Ślesak czarny Kater wabi się Głuchus zaginał. Odnowa dził za nagrodą. Przelazł № 67 m. 6

Robotnicy fabryki E. O. Bukiel przy ul. Benedykta № 58, raczą się zgłosić na ogólny zebrański dn. 16 grudnia o godzinie 9 rano.

skład krawiecki F. Majerowski mieści się obecnie Piotrkowska № 182.